

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541

Study of Teaching Practice of Students in Agricultural Education Department , Faculty
of Industrial Education King Mongkut's Institute of Technology Chaokhunthahan Ladkrabang,
Academic Year 1998.

โดย
นางสาววิญญูดี ศรีกระทุม

ปพ.

ป ๒๕๕ ก

๒๕๔๑

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 33188

วัน, เดือน, ปี..... ๑๕ ก.ค. ๒๕๔๒

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2541

ชื่อเรื่อง การศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2541

Study of Teaching Practice of Students in Agricultural Education Department ,
Faculty of Industrial Education King Mongkut's Institute of Technology
Chaokhunthahan Ladkrabang, Academic Year 1998.

ชื่อ-สกุล นางสาววิญญูดี ศรีกระทุม
สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช ภาควิชา ครุศาสตร์เกษตร
คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และเพื่อศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษา การวิจัยเริ่มตั้งแต่ การศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการวิจัยและการสร้างแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการฝึกสอนของนักศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 จำนวน 68 คน จากการรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามได้คืนมาคิดเป็นร้อยละ 90.66 นำมาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย

ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุ 22 ปี และเรียนอยู่ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์เป็นส่วนมาก คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 ผลจากการฝึกสอนด้านสภาพการสอน ส่วนใหญ่ได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับมอบหมายให้สอน 1 จำนวนวิชา 4-5 คาบ ต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่สอนในระดับ ม.ต้น และตรงกับสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ มีการเตรียมแผนการสอน และบันทึกการสอนก่อนทุกครั้ง ผลของการฝึกสอนด้านการสอน พบว่านักศึกษาเลือกใช้วิธีสอนแบบบรรยายในภาคทฤษฎี แบบอธิบายประกอบการสาธิตในภาคปฏิบัติ เลือกใช้วิธีสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา มีการนำสื่อการสอนมาประกอบการสอน สื่อการสอนที่ใ้มากที่สุดคือประเภทของจริง มีทักษะการสอนด้านต่าง ๆ มากขึ้น และสามารถนำไปแนะนำผู้อื่นได้ ด้านวิชาการ พบว่านักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการการฝึกสอนได้มาก ตลอดจนมีความรู้ด้านทฤษฎี และปฏิบัติ รวมทั้งในวิชาการใหม่ ๆ มากขึ้นและรู้จักแหล่งค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ มากขึ้นเช่นเดียวกัน ด้านคุณธรรมและความประพฤติ นักศึกษามีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูมากขึ้น มีแนวคิดที่จะประกอบอาชีพครูถ้ามีโอกาส ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีบุคลิกภาพด้านความตรงต่อเวลา มีความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่น สามารถแบ่งเวลาเป็น และมีบุคลิกภาพในการเป็นครูมากขึ้น

ขอเสนอแนะในการทำปัญหาพิเศษครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนของคณะ อันสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาปรับปรุงเกี่ยวกับการฝึกสอนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จลงได้โดยได้รับความช่วยเหลือจากหลายท่านด้วยกัน โดยเฉพาะอาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ และอาจารย์พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์ อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์วิศวกรรม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจนสละเวลาอันมีค่าในการตรวจแบบสอบถาม ติดตาม แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดจากการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษให้ลุล่วงไปโดยเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ทำปัญหาพิเศษจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาครุศาสตร์เกษตรผู้ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรในการตอบแบบสอบถาม ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณบิดา มารดา และเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

นางสาววิญญูดี ศรีกระทุม
มีนาคม 2542

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ความหมายของการฝึกสอน	4
2.2 ลักษณะของครูเกษียณที่ดี	10
2.3 การฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร	18
2.4 การเตรียมตัวก่อนออกฝึกสอน	20
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	23
3.1 ประชากร	23
3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.2.2 วิธีการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม	23
3.2.3 การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา	24
3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

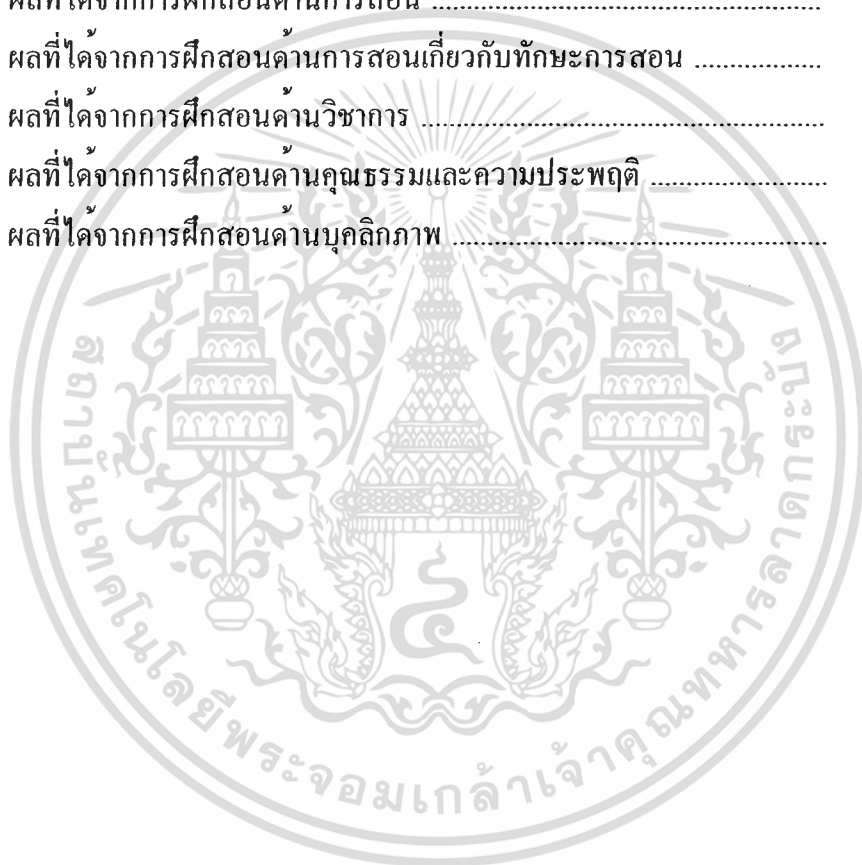
	หน้า
4. ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	26
4.1 ผลการวิจัย	26
4.2 วิจารณ์ผล	40
5. สรุปและขอเสนอแนะ	42
5.1 สรุป	42
5.2 ขอเสนอแนะ	43
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	24
2. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	26
3. สภาพทั่วไปของการสอน	28
4. ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านการสอน	30
5. ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านการสอนเกี่ยวกับทักษะการสอน	33
6. ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านวิชาการ	34
7. ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านคุณธรรมและความประพฤติ	36
8. ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านบุคลิกภาพ	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การเกษตรมีบทบาทต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เพราะเป็นอาชีพหลักที่ทำรายได้มาสู่ประเทศชาติ นับวันประชากรเพิ่มมากขึ้น ความต้องการผลผลิตทางการเกษตรย่อมเพิ่มตามไปด้วย แต่พื้นที่ที่จะทำการเกษตรมีเท่าเดิม จึงจำเป็นต้องหาวิทยาการและเทคโนโลยีการเกษตรที่ก้าวหน้า มาทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การประกอบอาชีพของเกษตรกรประสบผลสำเร็จ เกษตรกรต้องมีความรู้ ความคิดและความสามารถในการประกอบอาชีพนั้น ซึ่งความรู้ความคิดความสามารถนี้ย่อมได้มาจากการศึกษาการเกษตร ส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การศึกษาเกษตรบรรลุจุดมุ่งหมายได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ปัจจัยสำคัญ คือ ครูเกษตร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533 : 419)

เนื่องจากครูเกษตรเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ทางด้านการเกษตร ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว บุคคลที่จะออกไปทำหน้าที่ครูเกษตรที่ดีได้นั้นจะต้องมีการฝึกฝนมาก่อน เพื่อให้มีความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นครู ซึ่งภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ก็เป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งที่ทำหน้าที่ผลิตครูเกษตรตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต จึงได้จัดให้นักศึกษาออกไปฝึกสอนตามสถานที่เปิดสอนวิชาเกษตร เช่น โรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรมและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในวิชาชีพครู

นักศึกษาที่ออกไปฝึกสอนวิทยาลัยเกษตร และโรงเรียนต่าง ๆ จึงต้องมีคุณสมบัติของครูเกษตรที่ดีตามที่ รณชัย อาภาภิรม (2531: 31) กล่าวไว้ว่า มีความรู้ทางด้านวิชาการอย่างกว้างมาก ๆ ต้องแสวงหาและศึกษาค้นคว้าตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และนำมาถ่ายทอดให้แก่นักเรียน

จากการที่นักศึกษาที่ออกไปฝึกสอนอาจจะพบปัญหา เช่น ปัญหาทางด้านการสอน ด้านวิชาการ หรือแม้แต่ปัญหาเรื่องเพื่อนร่วมงาน

ในฐานะที่ผู้ทำกรวิจัยเป็นนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร มีความสนใจและได้มองเห็นว่า หากมีการศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษาที่ได้ออกไปฝึกสอนในสถานที่ต่าง ๆ และ

นำปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการศึกษาสาขาวิชาแนวทางแก้ไข นอกจากนี้ยังนำประโยชน์ที่ได้มาเป็นแบบอย่างและแนวทางให้กับนักศึกษาฝึกสอนที่จะออกไปฝึกสอนในรุ่นต่อ ๆ ไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่ได้ฝึกสอนในภาคเรียนที่ 2 และได้ฝึกสอนในสถานศึกษาที่ภาควิชากำหนดไว้ จำนวน 75 คน โดยแบ่งตามสาขาวิชา คือ

- สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร การผลิตพืชห้อง 1 จำนวน 15 คน
- สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร การผลิตสัตว์ห้อง 1 จำนวน 44 คน
- สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 16 คน

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ในด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ โดยใช้แบบสอบถามลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

นิยามศัพท์

การฝึกสอน หมายถึง การที่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ส่งนักศึกษาออกไปทำการฝึกสอนวิชาเกษตรในสถานศึกษาต่าง ๆ ตามที่ภาควิชากำหนด

การศึกษา หมายถึง การสอบถาม และรวบรวมผลเกี่ยวกับการออกไปฝึกสอนทั้ง 4 ด้าน คือ

- ด้านการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการสอน การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน การสร้างความสนใจ และการนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ในวิชาเกษตรทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งความรู้อย่างกว้างขวาง และทันสมัย การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสำนึกในหน้าที่ การเสียสละเพื่อส่วนรวม ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน การยอมรับความจริง และมีเหตุผล มีความเคารพสิทธิหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น มีความยุติธรรม รู้จักประเมิน และปรับปรุงตนเอง
- ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแต่งกาย การยืน เดิน นั่ง และพูดจา การวางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการสอน ตรงต่อเวลา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรใช้เป็นแนวทางในการผลิตนักศึกษาที่จะต้องออกไปฝึกสอนในภาคเรียนต่อ ๆ ไปให้มีความเหมาะสมและคุณสมบัติของการเป็นนักศึกษาฝึกสอนที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ตรวจเอกสารในหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 ความหมายของการฝึกสอน
- 2.2 ลักษณะของครูเกษตรที่ดี
- 2.3 การฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
- 2.4 การเตรียมตัวก่อนออกฝึกสอน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของการฝึกสอน

การฝึกสอนเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตครู และเป็นประสบการณ์อย่างหนึ่งที่นักศึกษาฝึกหัดครูจะขาดเสียมิได้ การฝึกสอนเปิดโอกาสให้นักศึกษานำเอาความรู้ภาคทฤษฎีมาใช้ในภาคปฏิบัติ เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อเท็จจริงและฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ เป็นการเสริมสร้างสมรรถภาพในการเป็นครูในอนาคต แต่การฝึกสอนจะดำเนินไปได้ด้วยดี บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงได้ร่วมมือร่วมใจกันให้คำแนะนำ เสนอแนะข้อคิดเห็นแก่นักศึกษาฝึกสอนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนให้พยายามปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ แบบแผนต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาไปแล้วอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ (ยบรม สนิทपाल และกุลชลี องค์กรีพร, 2524 : บทนำ)

ขณะ วันหนูน (มปป : 5) ได้รวบรวมความหมายของการฝึกสอนไว้ว่า การฝึกสอนคือ การเรียนรู้ประสบการณ์ด้วยการปฏิบัติ เป็นการส่งเสริมประสบการณ์ด้านทฤษฎี และหลักการเป็นครูที่ได้เรียนมาแล้ว จากสถาบันฝึกหัดครู ทั้งนี้เพื่อผสมผสานเข้ากันให้กลายเป็นความรู้ ความสามารถ และทักษะพร้อมที่จะนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตการเป็นครูต่อไป

2.1.1 ความมุ่งหมายของการสอน

เพื่อให้การฝึกสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษารู้จักนำความรู้ทางภาคทฤษฎีไปดัดแปลงใช้ในภาคปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นสภาพที่แท้จริงของนักเรียน
3. เพื่อฝึกความรับผิดชอบในหน้าที่
4. เพื่อให้รู้จักสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. เปิดโอกาสให้นักศึกษาสำรวจตัวเองว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพครูหรือไม่
6. เพื่อให้มีประสบการณ์ด้านการสอน
7. เพื่อให้มีความเข้าใจอันดีต่อนักเรียน
8. เพื่อให้เข้าใจถึงหน้าที่อันแท้จริงของสถานศึกษาที่มีต่อเด็ก และชุมชน
9. เพื่อให้ได้เรียนรู้ถึงวิธีที่จะนำเอาแหล่งวิชาการมาใช้ให้เป็นประโยชน์
10. เพื่อให้รู้จักวิธีการทดสอบความเจริญงอกงามของเด็กในด้านต่าง ๆ

2.1.2 คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอน

คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอนทุกคนจะต้องมี คือ

1. ความรู้ด้านวิชาชีพเกษตร และด้านวิชาชีพครู
2. ประสบการณ์และทักษะในการสอน
3. หน้าที่และงานครู ซึ่งจะแบ่งเป็นงานด้านวิชาการ ด้านปกครอง ด้านธุรการ
4. บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นครู

2.1.3 หน้าที่และความรับผิดชอบ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532 : 15)

1. รายงานตัวต่ออาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนที่ออกไปฝึกสอนในวันแรกที่ไปถึง
2. ศึกษานโยบายและระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. ศึกษางานในหน้าที่ครูจากอาจารย์ที่เลี้ยงและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของโรงเรียน โดยการ

สังเกตและร่วมมือปฏิบัติงานจริง

4. สังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง
5. ศึกษาหาความรู้จากอาจารย์ที่เลี้ยงเกี่ยวกับการจัด โครงการสอนกฎและระเบียบของชั้น

เรียน ตลอดจนรายละเอียดบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียนในชั้นเรียน

6. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้และแหล่งอุปกรณ์ที่จะนำมาช่วยในการปรับปรุงการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น

7. ช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน
8. ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอ
9. เป็นคนตรงต่อเวลาในการเข้าหรือออกจากห้องสอน
10. ใช้ผลการสอบของนักเรียนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการพิจารณาการปรับปรุงการ

สอนของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ลงเวลาในการปฏิบัติการสอนทั้งเวลาไป และเวลากลับ
12. ต้องเตรียมการสอนก่อนล่วงหน้าเสมอ
13. เมื่อจำเป็นต้องขาดสอน ต้องแจ้งให้อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์พี่เลี้ยงทราบด้วยการเขียนใบลาผ่านหัวหน้าสาย
14. สร้างสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
15. รักษาชื่อเสียงของตนเอง สถาบัน และโรงเรียนที่ฝึกสอน
16. ทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร (2541 : 5-7) กล่าวถึง หน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษาฝึกสอนไว้หลายด้านดังนี้

หน้าที่ต่อโรงเรียนฝึกสอน

1. ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เช่น การตรงต่อเวลาไป-กลับ การลาป่วย และลาธุระกิจส่วนตัว แต่งกายให้เหมาะสมแบบอย่างครูที่ดี
2. ปฏิบัติตามระเบียบอื่น ๆ ที่ทางสถานฝึกสอนวางเอาไว้
3. ปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ทราบ
4. ต้องเข้าใจความหมาย และนโยบายของสถานที่ฝึกสอน
5. ศึกษาให้เข้าใจถึงระเบียบ กฎ ข้อบังคับของสถานที่ฝึกสอน
6. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานที่ฝึกสอน
7. สอนและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสุดความสามารถ
8. สนทนากับอาจารย์ทุกท่านเท่าที่มีโอกาส เมื่อเรียนรู้สิ่งที่มีประโยชน์จากท่านเหล่านั้น
9. ยอมรับสภาพที่ไม่เหมือนกันของแต่ละสถานที่ที่ไปฝึกสอน
10. จงทำตนเองให้เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ท่านอื่น โดยเฉพาะอาจารย์พี่เลี้ยง
11. ปฏิบัติตามระเบียบประเพณีของห้องพักครู และระวางนิสัยผลออของนักศึกษาฝึกสอนเอง

หน้าที่เกี่ยวกับการสอน

1. สอนในชั้นที่ได้รับมอบหมายตรงตามตารางสอน และวิชาที่กำหนดไว้
2. เตรียมการสอนก่อนเข้าสอนทุกครั้ง
3. สอนแทนในชั้นที่ครูขาดตามคำสั่ง
4. ติดตามดูแลการสอนของตนเองอยู่เสมอด้วยการสังเกต การทดสอบ และอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ตรวจสอบความก้าวหน้าของตนเองอยู่เสมอว่าในช่วงระยะเวลาหนึ่งมีอะไรเปลี่ยนแปลงไปบ้าง

6. จัดหาสื่อการเรียนการสอนมาประกอบการสอนเท่าที่เหมาะสม
7. ตรวจสอบที่มอบให้ผู้เรียนทำทุกครั้งด้วยความละเอียดรอบคอบ
8. สร้างบรรยากาศของชั้นเรียนให้อบอุ่นเป็นกันเอง
9. ทำตัวให้อยู่ในบรรยากาศของการสอนนั้น ๆ อย่างจริงจัง
10. เลือกรูปวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน
11. การสอนจะต้องระวังการพูดให้นักเรียนที่นั่งหลังสุดได้ยินทุกคำพูด
12. อย่าพูดเร็วจนเกินไป เพราะผู้เรียนมีความรู้ในช่วงเวลาที่สอนน้อยกว่านักศึกษา
13. บันทึกการสอนก่อนเข้าสอน 1 สัปดาห์

หน้าที่ต่อครูพี่เลี้ยง

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง และคำแนะนำชี้แจงของครูพี่เลี้ยง
2. ปรึกษาครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับการสอน การปกครอง เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น
3. ช่วยครูพี่เลี้ยงเตรียมเอกสารประกอบการสอน
4. ช่วยทำสื่อการเรียนการสอน
5. ช่วยตรวจการบ้าน
6. ช่วยครูพี่เลี้ยงทำงานอื่น ๆ ที่เห็นสมควร

หน้าที่ต่ออาจารย์นิเทศก์

1. ปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำ
2. เสนอโครงการที่ทำ และผลงานที่ทำไปแล้วให้อาจารย์นิเทศก์ทราบ
3. ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

หน้าที่อื่น ๆ

1. ให้ความร่วมมือกับสถานที่ฝึกสอนเกี่ยวกับงานพิเศษ เช่น กีฬา ดนตรี และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ทางสถานที่ฝึกสอนจัด

2. ทำงานหรือกิจกรรมที่จำเป็นในวันหยุด ซึ่งผู้บริหารขอความร่วมมือ
3. บัญชีเรียกชื่อ ทะเบียนนักศึกษา ระเบียบสะสมและงานธุรการต่าง ๆ
4. พยายามสร้างสัมพันธ์อันดีกับคณะครูของสถานที่ฝึกสอน

สิ่งที่นักศึกษาฝึกสอนควรปฏิบัติ

1. มีความสนใจในตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง
2. มีปฏิภาณและความสามารถในการตัดสินใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีความสามารถในการปรับปรุงการเรียนการสอน และแก้ปัญหาได้อย่างฉลาด
4. สนใจซักถามปัญหาต่าง ๆ
5. ช่วยดูแลรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาดของห้องเรียน ผู้เรียนและสถานที่ฝึกสอน

6. วางตัวให้เหมาะสม และมีความตั้งใจในการสอน
7. พอใจ และเต็มใจที่จะอยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีของสถานฝึกสอน และชุมชน
8. มีความประพฤติเรียบร้อย
9. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานที่ฝึกสอน
10. รู้จักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
11. รู้จักเลือกและทำอุปกรณ์การสอน
12. มีความสุขุม เยือกเย็น
13. ไม่นินทา หรือเปิดเผยเรื่องราวต่าง ๆ ที่เห็นว่ามีสมควร
14. ทำหน้าที่การสอนอย่างดี ก่อนจะทำการสอนทุกครั้ง
15. รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง
16. เป็นผู้มีความเมตตา กรุณาต่อผู้เรียนและผู้อื่น
17. มีความสามารถในการปกครองชั้นเรียน
18. รู้จักสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กอยู่ตลอดเวลา

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร (2541 : 7-8) กล่าวถึง สิ่งที่นักศึกษาฝึกสอนควรปฏิบัติก่อนการสอนสั้นที่สุดลง ไว้ดังนี้

1. ก่อนการสอนจะสั้นที่สุดลง นักศึกษาจะต้องได้สอนบทเรียนต่าง ๆ จนจบบริบูรณ์ตามแผนการสอน ระยะเวลาที่วางเอาไว้
2. ตรวจสอบบ้านหรืองานอื่น ๆ ที่ให้เด็กทำให้เสร็จเรียบร้อยและมอบหมายคืนให้เรียบร้อย
3. อุปกรณ์ทุกชิ้น หนังสือทุกเล่ม ที่นักศึกษามาขอยืมใช้ในระหว่างการสอน ต้องส่งคืนและเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย
4. ก่อนออกจากสถานที่ฝึกสอน ควรลาผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้าหมวด ครูประจำชั้น ครูพี่เลี้ยง ครูอื่น ๆ และนักเรียน ตามมารยาทที่ดี เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมอาชีพสืบไป

ยนต์ ชุมจิต (2531 : 76-78) กล่าวถึง การสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างการฝึกสอน ไว้ดังนี้

- ก. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหารของโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. รายงานตัวต่อผู้บริหาร ตามระเบียบในวันเริ่มต้นการสอน
2. ปรีกษาหารือในเรื่องกิจกรรมของสถานที่ฝึกสอน
3. ก่อนการฝึกสอนสิ้นสุดลง ควรจะเรียนให้ผู้บริหารทราบเพื่อจะให้ทราบ จัดให้มีการประชุมหารือกับครูในสถานที่ฝึกสอนเพื่อมอบหมายให้ครูประจำการต่อไป

4. ควรทำความเคารพทุกเช้าที่พบกัน

ข. การสร้างความสัมพันธ์กับครูพี่เลี้ยง

1. ปรีกษาปัญหาต่าง ๆ เช่น การปกครองชั้น การสอน งานของผู้เรียน
2. ส่งบันทึกการสอน ขอคำแนะนำ
3. รายงานพฤติกรรมของนักเรียนบางคนให้ทราบ
4. วางแผนการสอนร่วมกันในบางโอกาส
5. ร่วมกันวางแผนกิจกรรมบางอย่าง
6. ร่วมกันวางแผนในการวัดผลการเรียนของผู้เรียน
7. สอบถามถึงผลการสอนของตน พร้อมทั้งขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข
8. หาโอกาสสนทนาปราศรัยในเรื่องทั่ว ๆ ไปที่มีใช้วิชาการ
9. ช่วยทำงานอื่น ๆ เท่าที่โอกาสอำนวย

ค. การสร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์

1. ปรีกษาปัญหาต่าง ๆ ในด้านวิชาการและวิธีการสอน
2. วางแผนการสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ในบางวิชา
3. ประชุมร่วมกับอาจารย์นิเทศก์เพื่อแก้ปัญหา
4. สอบถามถึงผลการสอนของตน พร้อมทั้งขอคำแนะนำ
5. สนทนาปราศรัยกับอาจารย์นิเทศก์ในโอกาสอันสมควร

ง. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน

สุภาพ วาดเขียน (2523 : 44-45) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนไว้ดังนี้

1. พยายามให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่น ความรัก และความนับถือในตัวนักศึกษา เสมือนครูคนหนึ่ง

2. ทำตัวให้ผู้เรียนเห็นความสามารถในการเป็นผู้นำ
3. สังเกตความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
4. วางตัวให้เป็นที่รักใคร่ของนักเรียน
5. ไม่มีอคติในการลงโทษเด็ก ต่ำหนิเด็ก
6. มีน้ำใจของความเป็นครู มีความโอบอ้อมอารีต่อผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ทำตัวเป็นกันเองกับผู้เรียนและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ

8. เตรียมการสอนล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาต่อครู

วิธีการสอนเป็นสิ่งที่ฝึกหัดกันได้ ทั้งนี้รวมถึงความสามารถด้านการสอน ส่วนด้านความรู้ด้านการสอนนั้นสามารถเรียนกันได้ ขณะ วันหนูน (มปป : 54) ได้กล่าวว่า นักศึกษาฝึกสอนต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาอย่างชัดเจนก่อน และพิจารณาความเหมาะสมของผู้เรียนในด้านวัยพื้นฐาน ด้วยเนื้อหาวิชาการ สรุปรูป หรือประยุกต์มาจากหนังสือ เอกสารหลาย ๆ เล่ม และผู้สอนควรที่จะทบทวนหรือศึกษาเพิ่มเติมเป็นพิเศษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบางตอนโดยเฉพาะเพื่อเป็นแนวทางการอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งตรงกับผลการสำรวจของ มยุรี นนทปัทมะคุลย์ (2518 : 4-5) ที่เกี่ยวกับความต้องการของครูผู้สอนวิชาเกษตรและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในระดับสูงต่อการสอนวิชาเกษตรในวิทยาลัยครูส่วนภูมิภาค ที่ว่า ครูเกษตรควรชวนขยายหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

2.2 ลักษณะของครูเกษตรที่ดี

2.2.1 ความหมายของคำว่าครู

ในสังคมไทยนั้น ได้มีการยกย่องครูเป็นปวงชนียบุคคล ทั้งนี้เพราะคนไทยตระหนักในความรู้อะจริยวัตรอันดีงามของครูตลอดมา จึงได้มีผู้ให้ความหมายของครูไว้อย่างหลากหลาย เช่น

ยนต์ ชุ่มจิต (2531:8) ได้กล่าวว่า ครูเป็นผู้ควรเคารพหรือเป็นที่นับถืออยู่เหนือศรีษะ เป็นเจ้าเหนือเหนือศรีษะของทุกคน จากคำอธิบายดังกล่าวข้างต้น สามารถจำแนกความหมายของครูออกเป็น 2 นัย คือ

1. ในสมัยโบราณมองครูในฐานะผู้นำ เป็นผู้เปิดประตูวิญญูณของศิษย์ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง และครูเป็นผู้ที่ควรแก่การเคารพ เป็นผู้ที่มีความหนักแน่น เป็นเจ้านี่ที่อยู่เหนือศรีษะของทุกคน

2. ในปัจจุบัน มองครูในฐานะผู้ประกอบอาชีพอย่างหนึ่ง

เปลื้อง ณ นคร (2516 :89) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้อย่างกว้าง ๆ กันดังนี้

- ผู้มีความหนักแน่น
- ผู้แก่การเคารพของศิษย์
- ผู้สั่งสอน

มานิต มาฉิตเจริญ (2519 : 195) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้อย่างกว้าง ๆ กันดังนี้

- ผู้สั่งสอน
- ผู้ถ่ายทอดความรู้แก่เด็ก
- เครื่องเตือนใจ เช่น ผิดเป็นครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รมณีย์ อาภาภิรม (2531 : บทนำ) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” มาจากคำว่า “ครู” ซึ่งแปลว่าหนัก ผู้ที่จะเป็นครูที่แท้จริงไม่ว่าจะเป็นครูสอนวิชาใด สาขาใด ล้วนแล้วแต่มีภาระหน้าที่ในการสอนหนักมาก ผู้ที่จะเป็นครูต้องคิดค้น ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัวครู สิ่งแวดล้อม และในเรื่องของการสอน

2.2.2 ลักษณะของครูที่ดี

ยนต์ ชุ่มจิต (2531 : 120-122) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า

ครู เป็นบุคคลที่สำคัญต่อนักเรียนถัดมาจาก พ่อ - แม่ ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และใกล้ชิดกับนักเรียนตลอดเวลา นักเรียนจึงยึดเอาตัวครูเป็นแบบอย่าง และเป็นที่ยิ่ง ดังนั้นครูจึงต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งได้สรุปลักษณะของครูที่ดีไว้ดังนี้

1. บุคลิกภาพดี เช่น รูปร่างท่าทางดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย พุดจาไพเราะ นุ่มนวล น้ำเสียงชัดเจน มีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
 2. คุณสมบัติส่วนตัวดี เช่น สติปัญญาดี เฉลียวฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ กระตือรือร้น และสุขภาพอนามัยดี เป็นต้น
 3. สอนและปกครองดี เช่น อธิบายได้รวบรัดชัดเจน สอนสนุก ปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยตลอดเวลา เป็นต้น
 4. ประพฤติดี เช่น เว้นจากอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่ดีและสุจริตทั้งกาย วาจา และใจ
 5. มีจรรยาและคุณธรรมสูง เช่น มีความซื่อสัตย์ เสียสละ มีเมตตากรุณา ยุติธรรม และมานะอดทน เป็นต้น
 6. มนุษย์สัมพันธ์ดี กล่าวคือ มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทุกภูมิชั้น
- จากกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้พระราชทานแก่ครูอุโสประจำปี พ.ศ. 2522 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2523 เกี่ยวกับลักษณะที่ดีตอนหนึ่งว่า ครูที่แท้จริงนั้นเป็นผู้ที่ทำความดี คือ
1. ต้องหมั่นขยัน และอดสาหะพากเพียร
 2. ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ
 3. ต้องหนักแน่น อดทน อดกลั้น
 4. ต้องหนักแน่น สำนวม ระวังความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม
 5. ต้องปลื้มตัว ปลื้มใจจากความสะอาดสบาย และความสนุกสนานร่าเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน
 6. ต้องตั้งใจให้มั่น และแน่วแน่
 7. ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ต้องเมตตา หวังดี

9. ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจคติ

10. ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ทั้งในด้านวิทยาการ และความฉลาดรอบรู้ ในเหตุ

และผล

กัลยาณี สุนทรภักดี (2539 : 9) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า

1. ครูต้องรักเด็ก เข้าใจเด็ก และเห็นอกเห็นใจเด็ก

2. ครูต้องมีความรู้วิชาที่ตนสอนอย่างลึกซึ้ง

3. ต้องสามารถจัดหลักสูตรหรือบทเรียนให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของเด็กได้

4. ต้องเชี่ยวชาญในการสอนวิชาประเภทต่าง ๆ วิชาที่สอนในโรงเรียน แบ่งได้ 4 ประเภท

- ประเภทเนื้อหา (Content Subject)

- ประเภททักษะ (Skill Subject)

- ประเภทพึงพอใจ (Appreciation Subject)

- ประเภทคุณค่า (Value Subject)

5. ครูต้องเอาใจใส่ต่อเด็กที่ตัว มิใช่เอาใจใส่แก่เพียงแต่เด็กจะเรียนวิชานั้นวิชานี้ได้หรือไม่ ต้องดูแลสุขภาพ และสังคัม มองเด็กไปด้วยตลอดเวลา

6. ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ในด้านวัฒนธรรม ศิลธรรม กิจนิสัย สุชนิสัย และ

อุปนิสัย

2.2.3 ลักษณะของครูเกษรที่ดี

รมณีย์ อากาภิรม (2531 : บทหน้า) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูเกษรที่ดีนั้นจะต้องประกอบด้วย

1. มีความอดทน เสียสละ เพราะอาชีพเกษรนั้นต้องรอเกี่ยวกับฤดูกาล สภาพภูมิอากาศ ดังนั้นจะต้องรอและจะต้องใช้ความอดทน

2. ต้องมีใจหนักแน่น ไม่มั่งง่าย พร้อมทั้งจะหยุดใช้ชีวิตฟุ่มเฟือยและประพฤตินในสิ่งที่มีชอบ

3. มีความรัก และปรารถนาดีแก่ศิษย์ และบุคคลทั่วไป

4. สอนให้เด็กเกิดความรู้

5. ครูต้องเป็นที่น่าคารวะของทุกคน

หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูเกษรที่ดีต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

- มีความรู้ดี

- สอนดี

- มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุญธรรม จิตอนันต์ (2527 : 90) ได้กล่าวถึงงานอาชีพครูเกษียณว่าต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการสอน
2. การดำเนินการสอน
3. การให้คำปรึกษาแนะแนว
4. โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ
5. การประเมินผลการสอน
6. งานด้านการจัดการต่าง ๆ
7. กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาชีพ
8. กิจกรรมทั่วไปของโรงเรียน
9. การประชาสัมพันธ์ และมนุษยสัมพันธ์

และได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูเกษียณในเรื่องความรู้ ความสามารถในการสอนวิชาการเกษตรกรรมไว้ มีขั้นตอนการสอนเริ่มตั้งแต่เรียนวิชาการสอน การออกฝึกสอนก่อนออกเป็นครูเกษียณ มีแผนการสอนในวิชาที่สอน และเตรียมการสอนเป็นอย่างดี และจะต้องมีวิธีการสอน และจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน สามารถตอบปัญหาอย่างมีหลักการ และเหตุผล สามารถควบคุมชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี ส่วนขั้นสุดท้ายคือ ขั้นวัดและประเมินผล คือครูเกษียณจะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่สอน เพื่อปรับปรุงการสอนต่อไป และติดตามผลการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนอยู่เสมอ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2532 : 221) ได้อธิบายลักษณะของครูเกษียณที่ดีดังนี้

1. มีความรู้และทักษะทางการเกษตรเป็นอย่างดี
2. มีนิสัยและบุคลิกดีเพื่อเป็นแบบอย่าง และเป็นแบบฉบับสำหรับนักเรียน
3. มีจิตใจรักชีวิตชนบทสำหรับครูเกษียณที่สอนในชนบท
4. มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ ต้องเป็นผู้นำประชาชนและนักเรียนได้
5. มีความรักและทุ่มเทให้กับการสอน
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมั่นใจว่าจะสามารถทำการสอนนักเรียนได้ดี
7. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณของครู
8. มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสถานศึกษา
9. มีความเต็มใจที่จะทำงาน

เชิญ มณีรัตน์ (2517 : 95) ได้สรุปถึงลักษณะบุคลิกของครูเกษียณที่ดีและมีประสิทธิภาพในการสอนว่า ควรมีบุคลิกดังนี้

1. บุคลิกภาพที่ดี แต่งกายเหมาะสมเรียบร้อย เหมาะที่จะเป็นครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. มีอุปนิสัย พุดจาสุภาพ เคารพผู้อาวุโส และรักษาจรรยาครู
3. มีความรู้ความชำนาญในวิชาการเกษตรทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี
4. สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่จะต้องตอบสนองรับรู้ได้ดี และชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
5. มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ดี ขยันหมั่นเพียร อดทน และตั้งใจทำงาน
6. มีความโอบอ้อมอารีย์ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สุขุมเยือกเย็น ปิยะวาจา ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
7. มีลักษณะเป็นผู้นำ รู้จักปกครองและบริหารงาน
8. มีมนุษยสัมพันธ์ดี รู้จักแก้ปัญหาและอุปสรรคเฉพาะหน้า และมีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว

ลักษณะที่ดีของครูเกษตร พอสรุปได้ว่า ครูเกษตรที่ดีนั้นจะต้องมีความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี แต่งกายเหมาะสม มีความเสียสละอดทน มีความรับผิดชอบในหน้าที่เป็นอย่างดี มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการวิจัย จึงได้รวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของครูเกษตรในด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ด้านการสอน

ยนต์ ชุ่มจิต (2531 : 73) ได้กล่าวถึง การสอน หมายถึง การอบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้ความสามารถในวิชาการทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งการที่ครูจะปฏิบัติหน้าที่ในการสอนของครูได้อย่างครบถ้วนนั้นคือสิ่งสำคัญที่ครูต้องกระทำคือ การเพิ่มสมรรถภาพในการสอนให้แก่ตนเอง ซึ่งศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้อธิบายถึงสมรรถภาพในการสอนของครูนั้น ครูจะต้องรู้จักสิ่งต่อไปนี้ ยนต์ ชุ่มจิต อ้างถึง สาโรช บัวศรี (2521 : 9)

1. ใช้หลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้
2. ใช้หลักการเจริญเติบโตและพัฒนาของเด็ก
3. วางแผนสำหรับการสอนอย่างถี่ถ้วน
4. ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
5. ใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสม
6. ใช้แบบทดสอบต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน
7. ปกครองชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น ตลอดจนปฏิบัติงานธุรการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้

สุชา จันทรธรม (2528 : 296) ได้ให้ความคิดเห็นว่า ผู้ที่มุ่งศึกษาเล่าเรียนเพื่อจะเป็นครูอาจารย์ต่อไปในอนาคต ควรจะต้องออกฝึกสอนหรือฝึกงานเป็นเวลานานพอสมควรเพื่อให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบการณ์ในการสอน เพราะการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการให้การศึกษาแก่เด็ก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องศึกษาอย่างละเอียด และถูกวิธีสอนตลอดจนธรรมชาติ และการเรียนของเด็ก ต้องปรับปรุงแนวการสอนและวิธีสอนมาใช้ให้เหมาะสมกับวัย

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 23) กล่าวว่า ครูควรมีความสามารถในด้านการสอน คือ ครูควรสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้น ๆ เอาใจใส่ เข้มงวดกวัดขันต่อการเรียนของเด็ก และครูจะต้องมีการพัฒนาให้มีทักษะ และมีความสามารถทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ การจัดงานกิจกรรมและให้บริการแก่นักเรียน

ความเชื่อมั่นในการสอนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อการทำกรสอนครั้งต่อไป จะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองก็ย่อมจะทำให้การสอนดำเนินไปครบทุกประการ และเชื่อมั่นในตนเองเกี่ยวกับการสอนก็จะบังเกิดผลดี

2. ด้านวิชาการ

ยนต์ ชุมจิต (2531 : 75) ได้กล่าวถึง วิชาการ หมายถึง การที่ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบในทางวิชาการทั้งของตนเอง และในด้านความเจริญงอกงามของศิษย์ ครูอาจารย์ทุกคนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ

ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา (2533 : 28) ความสำคัญอีกอย่างหนึ่งของการสอน คือ ครูผู้สอนจะต้องมีพื้นฐานความรู้ในวิชาการ หรือมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่จะสอนอย่างเพียงพอ ถ้าครูผู้สอนไม่มีความรู้หรือมีความรู้แต่ไม่ดีพอ การที่จะไปสอนให้คนอื่นเกิดความรู้อย่างดีในเรื่องนั้นก็ย่อมเป็นไปได้หรือทำไม่ได้

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 23) กล่าวว่า ครูควรมีความรู้ด้านวิชาการ คือ ครูควรมีวุฒิทางด้านวิชาการพอสมควร ต้องมีการขวนขวายหาความรู้วิชาอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากวิชาที่สอนอยู่ และจะต้องหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา หนทางที่ครูจะหาความรู้ให้แก่ตนเอง ในสังคมปัจจุบันมีอยู่มากมายหลายแห่งหลายสถานที่ ซึ่งครูสามารถเลือกศึกษาได้ตามความเหมาะสม แก่ئتภาพ นอกจากมีความรู้ที่กว้างขวางแล้วจะต้องมีความแม่นยำในเนื้อหาสามารถถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ให้เข้าใจแจ่มแจ้งได้จะได้ใช้วิธีการสอนแบบใดก็ตามที่ศิษย์จะเกิดความเข้าใจได้ ครูที่มีความรู้ดีมีความเฉลียวฉลาดย่อมจะชักจูงให้ศิษย์ของตนมีความรอบรู้เฉลียวฉลาดไปด้วย

3. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ

ยนต์ ชุมจิต (2531 : 93) ได้กล่าวถึง คุณธรรม เป็นสิ่งที่ศิษย์และเป็นผู้บ่อเกิดของจริยธรรม ที่มนุษย์แสดงออก และจริยธรรมได้แก่ความคิดในระดับต่าง ๆ ที่สังคมหรือบุคคลต้องยึดมั่น ถือนั้น จริยธรรม หมายถึง การที่ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการอบรม ส่งเสริมจริยธรรมให้แก่นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยนต์ ชุ่มจิต (2531 : 104) ได้กล่าวถึง ครูดีมีคุณธรรมในทรศนะของชาวลิต พุทธวงศ์

1. มีความรับผิดชอบ ว่องไว รู้จักกาลเทศะ มีความเป็นคน เรียกว่าครูที่สมคน
 2. มีความรู้มากพอในสาขาวิชาที่สอน เรียกว่าครูที่สมภูมิ
 3. เป็นแบบอย่าง มีจรรยาบรรณ ตลอดจนมนุษยสัมพันธ์ รู้วิชาการวัดผล เรียกว่าครูที่สมครู
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2523 : 95) ได้กล่าวถึงคุณธรรมตามจรรยาบรรณ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. มีความเมตตา กรุณา พฤติกรรมหลัก คือ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน และสังคม มีความสนใจและห่วงใยในการเรียน และความประพฤติของนักเรียน ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ ไม่นิ่งดูตายและเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังความสามารถ ให้ความรักความเอาใจใส่ช่วยเหลือดูแลเด็กได้รับความสุขและพ้นทุกข์ เป็นกันเองกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกเปิดเผย ใจกว้างและเป็นที่ยิ่งของนักเรียนได้

2. มีความยุติธรรม พฤติกรรมหลัก คือ มีความเป็นธรรมต่อนักเรียนและมีความเป็นกลาง ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ เอาใจใส่และปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาคกันและไม่ลำเอียงตัดสินปัญหาของนักเรียนด้วยความเป็นธรรม ยินดีช่วยเหลือนักเรียน ผู้ร่วมงานและผู้บริหารโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

3. มีความรับผิดชอบ พฤติกรรมหลัก คือ มุ่งมั่นในผลงาน ใช้เวลาอย่างมีคุณค่าและปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วน ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ มีวิธีการที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ วางแผนการใช้เวลาอย่างเหมาะสมและปฏิบัติงานได้ทันเวลา ใช้เวลาคุ่มค่าและมีประสิทธิภาพ วางแผนการปฏิบัติงานอย่างมีระเบียบ ปฏิบัติงานตามแผนได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ มีความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ทุกด้าน ปฏิบัติภาระกิจทุกด้านได้ครบตามความสามารถ และประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

4. มีวินัย พฤติกรรมหลัก คือ มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตามกฎและระเบียบ ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ ควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามอย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรม มีวิธีทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานและสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่การทำงานเป็นไปตามขั้นตอน

5. มีความขยัน พฤติกรรมหลัก คือ มีความตั้งใจ และมีความพยายาม ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ กระตือรือร้นและปฏิบัติงานเต็มความสามารถอย่างสม่ำเสมอ ไม่ทอดลอยต่ออุปสรรคในการทำงาน และมีความพยายามที่จะสอนเด็กให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

6. มีความอดทน พฤติกรรมหลัก คือ อดทนเมื่อเกิดอุปสรรค และมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ ปฏิบัติงานให้เต็มที่ไม่ว่าท้อแท้หรือเหนื่อย ไม่โกรธง่ายและสามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม และอดทนอดกลั้นต่อคำวิพากษ์วิจารณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. มีความประหยัด พฤติกรรมหลัก คือ รู้จักประหยัดและอดออม และใช้ของให้คุ้มค่า ส่วน พฤติกรรมบ่งชี้ คือ ช่วยรักษาและใช้ของส่วรวมอย่างประหยัด ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตน รู้จักเก็บออมทรัพย์เพื่อความมั่นคงของฐานะ และรู้จักใช้และเก็บรักษาของอย่างถูกวิธี

8. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู พฤติกรรมหลัก คือ เห็นความสำคัญของอาชีพครูและ รักษาชื่อเสียงวิชาชีพครู ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร วิชาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพครู ร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกัน และกันในหน้าที่การงาน ปกป้องและสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู

9. มีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต พฤติกรรมหลัก คือ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและมีเหตุผล ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของผู้อื่น ยอมรับและปฏิบัติตามความคิดที่มีเหตุผลโดยคิดถึง ประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก และใช้หลักการและเหตุผลในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

ไกรนุช ศิริพุด (2535 : 33-99) ได้กล่าวถึง คุณธรรม คือ พระธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาเป็นหลักแห่งความเป็นจริงหลักแห่งความยุติธรรมในสังคมและเป็นแหล่งแห่งความประพฤดิชอบของบุคคลในสังคม คุณธรรมเป็นเครื่องปกครองความประพฤติทางใจ

โดยสามัญสำนึกของบุคคลทั่วไปยกย่องว่าครูจะต้องยึดมั่นในคุณธรรมความประพฤติปฏิบัติตนแต่ในทางที่ดีงาม เป็นแม่แบบที่ดีของศิษย์ในทุกด้าน เป็นค่านิยมที่สืบทอดกันมาช้านาน สำหรับผู้ที่เป็นครู จริยธรรมที่ครูควรปฏิบัตินั้นมีอยู่มากมาย อย่างน้อยครูควรมีหิริโอตตปปะ เป็นธรรมะที่เตือนสติเตือนใจควบคุมกิเลสทั้งหลายซึ่งจะเกิดขึ้นแก่ตน

4. ดานบุคลิกภาพ

ยนต์ ชุ่มจิต (2531 : 158) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งรวมอยู่ในตัวบุคคลหนึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่างไปจากบุคคลอื่น ๆ คุณลักษณะภายนอก เช่น รูปร่าง หน้าตา ลักษณะการพูด กิริยาท่าทาง รวมถึงการแต่งกาย เป็นต้น ส่วนบุคลิกภาพภายใน เช่น ค่านิยม ความสนใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมั่นใจในตนเอง และอารมณ์ขัน เป็นต้น

วัฒนา พัชราวนิช (2527 : 11) กล่าวว่าไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะที่มีอยู่เฉพาะในแต่ละบุคคลอันมีผลทำให้บุคคลสามารถดำเนินอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขราบรื่น หรือประสบกับปัญหาแล้วสามารถปรับตัวได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละเมียด ลิมอักษร (2514 : 170) กล่าวไว้ว่า ครูที่มีบุคลิกภาพไม่ดี ย่อมทำให้เด็กถอยห่าง ไม่อยากเข้าใกล้ ครูจึงควรมีบุคลิกภาพที่ชักชวนให้เด็กเข้าใกล้ เพื่อช่วยให้ครูและเด็กมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเป็นปัจจัยในการเรียนการสอนเป็นผลโดยสมบูรณ์

ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา (2533 : 72-73) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของครูที่ดีจะต้องประกอบด้วยองค์ 3 คือ สอนดี ความรู้ดี และความประพฤติดี แต่ก็ยังมีนักการศึกษาหลายคนแสดงความคิดเห็นว่าองค์ประกอบทั้งสามนั้นไม่เพียงพอกับความเป็นครู ครูจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดีด้วย การที่ครูจะพัฒนาตัวเองให้เป็นผู้ที่มี บุคลิกภาพดีขึ้นครูควรมีคุณสมบัติดีขึ้นครูควรมีคุณสมบัติส่วนตัว มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น สุภาพอ่อนโยน สุขภาพดี ไม่ทำกิริยาอันน่ารำคาญหรือรังเกียจ พุดจาชัดเจน แต่ไม่ตะโกน มีท่าทางดี รักแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ไกรนุช ศิริพุด (2531 : 106) กล่าวไว้ว่าบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้ที่มิอาชีพครู ซึ่งต้องปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเท่าที่สามารถทำได้ ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จในอาชีพครูเช่น การแต่งกาย การพุดจา การรักษาอารมณ์ กิริยาท่าทางตลอดจนปรับปรุงรูปร่างหน้าตาให้เหมาะสม เพื่อเสริมบุคลิกภาพของครูให้ดีขึ้น

2.3 การฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

การฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ใช้ระเบียบคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่าด้วยการฝึกสอนตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พ.ศ.2520 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 2541 : 1-4) เป็นแนวทางการจัดการฝึกสอนของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกสาขาคำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรที่วางไว้ โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบการฝึกสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาวิศวกรรม และสาขาสถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ข้อ 2. ในระเบียบนี้

“การฝึกสอน” หมายถึง ประสบการณ์วิชาชีพที่นักศึกษาจะต้องได้รับการฝึกฝนในการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาวิศวกรรม และสาขาสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาปีสุดท้ายของหลักสูตรปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตทุกสาขาวิชา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ข้อ 3. คุณสมบัติของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอนต้องสอบผ่านวิชาต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 การวัดและการประเมินผลการศึกษา
- 3.2 จิตวิทยาการศึกษา
- 3.3 วิธีสอนทั่วไป
- 3.4 วิชาสอนวิชาเฉพาะ
- 3.5 สื่อการเรียนการสอน

ข้อ 4. ช่วงเวลาและระยะเวลาการฝึกสอนช่วงเวลา

4.1 ช่วงเวลา

นักศึกษาทุกสาขาวิชาควรมีฝึกสอนในภาคเรียนที่ 2 ของปีสุดท้าย

4.2 ระยะเวลา

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ให้ฝึกสอนตลอดภาคเรียน (ในกรณีที่สถานฝึกสอนจัดระบบการสอนแบบควอเตอร์ ให้ทำการสอนตลอด 2 ควอเตอร์)

สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม ให้ฝึกสอนตลอดภาคเรียน (ในกรณีที่สถานฝึกสอนจัดระบบการสอนแบบควอเตอร์ ให้ทำการสอนตลอด 2 ควอเตอร์)

สาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม ให้ฝึกสอนตลอดภาคเรียน (ในกรณีที่สถานฝึกสอนจัดระบบการสอนแบบควอเตอร์ ให้ทำการสอนตลอด 1 ควอเตอร์)

4.3 จำนวนชั่วโมงที่ฝึกสอนต่อสัปดาห์

ภาคทฤษฎีต้องมีเวลาสอนไม่น้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ ไม่เกิน 2 รายวิชาต่อภาคเรียน

ภาคปฏิบัติต้องมีเวลาสอนไม่น้อยกว่า 4 คาบต่อสัปดาห์ สำหรับสาขาวิชาครุศาสตร์ - เกษตรไม่น้อยกว่า 6 คาบต่อสัปดาห์

4.4 จำนวนวันฝึกสอนต่อสัปดาห์

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ให้อยู่ที่สถานที่ฝึกสอนทุกวันยกเว้นวันสัมมนาการฝึกสอน

สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม ให้อยู่ที่สถานที่ฝึกสอนอย่างน้อย 2 วันต่อสัปดาห์

สาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตย์ ให้อยู่ที่สถานที่ฝึกสอนดังนี้

1. ถ้าฝึกสอนในระบบภาคเรียน ให้นักศึกษาอยู่ปฏิบัติการฝึกสอนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์

2. ในกรณีที่ฝึกสอนในระบบควอเตอร์ ให้นักศึกษาปฏิบัติการสอนตลอดสัปดาห์ ยกเว้นวันสัมมนาการฝึกสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 5. การสัมมนาฝึกสอน

5.1 ต้องเข้าสัมมนาตามที่ภาควิชากำหนด

5.2 ต้องเสนอบันทึกปัญหา และวิธีแก้ปัญหามาที่ประชุมสัมมนาฝึกสอน

5.3 ต้องบันทึกรายงานการประชุมสัมมนาทุกครั้ง

ข้อ 6. ข้อปฏิบัติในการฝึกสอน

6.1 ต้องติดต่อหัวหน้าแผนกวิชาของสถานที่ฝึกสอน เมื่อพอทราบรายวิชาที่ต้องสอน และประสานงานกับอาจารย์ที่เลี้ยงตามตารางสอนแล้วต้องแจ้งให้ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมทราบ

6.2 รายวิชาที่ฝึกสอนให้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน

6.3 นักศึกษาทำประมวลการสอนและบันทึกการสอนก่อนทำการสอน โดยให้อาจารย์ที่เลี้ยงตรวจ และรับรองประมวลการสอนและบันทึกการสอนก่อนทำการสอน

6.4 ต้องเตรียมการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 10 คาบ

ข้อ 7. ข้อปฏิบัติ ณ สถานที่ฝึกสอน

7.1 ต้องลงชื่อปฏิบัติงานตามระเบียบของสถานที่ฝึกสอน

7.2 ต้องขออนุญาตอาจารย์ที่เลี้ยง หรือผู้รับผิดชอบเมื่อมีกิจธุระจำเป็น

7.3 ต้องเข้าพบ และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่เลี้ยงอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

7.4 ต้องให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของสถานศึกษาตามความเหมาะสม

7.5 ต้องแต่งกายสุภาพ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

7.6 ต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานที่ฝึกสอน โดยเคร่งครัด

ข้อ 8. ให้คณะกรรมการบริหารการฝึกสอน เป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบและให้ระเบียบนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 เป็นต้นไป

2.4 การเตรียมตัวก่อนออกฝึกสอน

(คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม , 2541 : 4)

1. ติดต่อผู้ประสานงานวิชาที่สอน เพื่อเลือกโรงเรียนฝึกสอน

2. เลือกโรงเรียน และวิชาที่กำหนดให้

3. รายงานตัวต่อสถานที่ฝึกสอนตามวันเวลาที่สถานที่ฝึกสอนกำหนด

4. เขียนแผนการสอน และบันทึกการสอนวิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตอารีย์ บุตรประเสริฐ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกสอนวิชาเกษตรที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความต้องการครูเกษตรที่มีมนุษยสัมพันธ์มากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม ด้านการสอน ด้านความรับผิดชอบ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบุคลิกภาพ

ศศิธร สระทองคำ (2531 :62) ทำการศึกษาคุณสมบัติของนิสิตฝึกสอนสาขาศึกษาศาสตร์-เกษตร ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ที่เลี้ยง พบว่า ครู-อาจารย์ที่เลี้ยงมีความคิดเห็นว่านิสิตฝึกสอนสาขาศึกษาศาสตร์เกษตรยังขาดประสบการณ์อาชีพครูเกษตรอยู่มาก บางคนมีบุคลิกภาพไม่เหมาะสมกับการเป็นครูเกษตร และไม่สละเวลาออกราชการให้กับสถานศึกษาอย่างเพียงพอ รวมทั้งยังไม่มีความตั้งใจจริงที่จะฝึกสอน

ยงยุทธ กราพงศ์ (2528 : 36) ทำการศึกษาปัญหาในการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2525 พบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

ปัญหาที่นักศึกษาได้รับ

1. ขาดแหล่งวิทยากรและเอกสารประกอบการสอน
2. วิชาที่สอนไม่ตรงกับวิชาสาขาที่เรียนมา
3. ขาดความรู้ทางด้านวิชาชีพ
4. ไม่ทราบวิชาที่จะสอนล่วงหน้า
5. ในขณะที่ฝึกสอนต้องเรียนควบคู่ไปด้วยไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน
6. สถานฝึกสอนไม่ตรงกับเป้าหมายของหลักสูตร
7. นโยบายของคณะไม่สอดคล้องกับสถานที่ฝึกสอนทำให้เกิดปัญหาในการสอนและปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง

ปัญหาที่อาจารย์ที่เลี้ยงได้รับ

1. การส่งนักศึกษาไปฝึกสอน 2 วันต่อสัปดาห์ทำให้เกิดการติดต่อกับหรือปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนไม่ได้ผลเต็มที่ในกรณีที่เกิดปัญหาขึ้นต้องปรึกษาอย่างเร่งด่วน ต้องรออีก 1 สัปดาห์จึงจะมีโอกาสปรึกษา ทำให้การปฏิบัติงานไม่สะดวก

2. มีงานที่ต้องรับผิดชอบในหน้าที่นอกเหนือจากการสอนมาก จึงไม่ค่อยมีเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิฑูล กองแก้วกาหริยญ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัญหาการฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัยเกษตรกรรมของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์-เกษตรฯ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกสอนคือ อาจารย์ที่เลี้ยงไม่มีเวลาในการตรวจบันทึกการสอน ซึ่งพบทั้งในระดับมัธยมศึกษาและระดับอาชีวศึกษา สถานที่ฝึกสอนที่เป็นมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะไม่มีพื้นที่ทางการเกษตรให้ผู้เรียนฝึกภาคปฏิบัติ ส่วนระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นที่เพียงพอ จำนวนครั้งในการนิเทศก์ของอาจารย์นิเทศก์น้อยเกินไป พบทั้งที่สอนระดับมัธยมศึกษาและระดับอาชีวศึกษา นักศึกษาที่สอนทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการเดินทางไปฝึกสอน นโยบายของสถานศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้สอนภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี โดยให้ผู้เรียนทำงานมาก ๆ นักศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาโดยส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องการควบคุมชั้นเรียน ส่วนนักศึกษาที่สอนในระดับอาชีวศึกษาจะมีปัญหาเรื่องวิธีการสอนของสถานศึกษาส่วนใหญ่มีจำนวนมาก เครื่องมือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ส่วนใหญ่ใช้วิธีแก้ปัญหาโดยการแบ่งผู้เรียนให้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม ๆ และสถานที่ฝึกสอนส่วนใหญ่มีสื่อการเรียนการสอนน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541 ฝึกสอนวนภาคเรียนที่ 2 ดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช ห้อง 1 จำนวน 15 คน
 2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ ห้อง 1 จำนวน 45 คน
 3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 16 คน
- รวมจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 75 คน

3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับผลที่ได้จากการฝึกสอน

3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และลักษณะของแบบสอบถาม

ผู้ทำการวิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของปัญหา
2. กำหนดประเด็น และแบ่งแบบสอบถามออกเป็นหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ศึกษาพัฒนารูปแบบคำถามจากการวิจัยของจันทร์ตรีญา ปาวิเศษ (2540 : 48) และวิฑูล กองแก้วกาเหรียญ (2538 : 46)
4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน เพื่อให้สะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีลักษณะแบบสอบถามดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบเลือกตอบและเติมคำตอบ โดยถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยสะสมรวมในเทอมที่ผ่านมา เป็นต้น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลที่ได้จากการฝึกสอน แบบเลือกตอบจำนวน 29 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

2.1 สภาพการฝึกสอน จำนวน 6 ข้อ

2.2 ผลที่ได้จากการฝึกสอน จำนวน 23 ข้อ โดยแบ่งดังนี้

- ด้านการสอน จำนวน 8 ข้อ
- ด้านวิชาการ จำนวน 5 ข้อ
- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ จำนวน 5 ข้อ
- ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 5 ข้อ

3.2.3 การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยอาจารย์ที่ระวุฒิ สุวรรณจันทร์ อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์วิศกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่ส่งมีจำนวน 75 ชุด ได้รับคืน 68 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.66 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

สาขาวิชาที่เรียน	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช	15	15	20.00
สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์	45	41	54.63
สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	16	12	16.00
รวม	75	68	90.66

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมได้แล้ว นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ จากนั้นนำข้อมูลที่แต่ละรายการมาเข้าตารางคียบ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, 2528 : 63)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\sum fx$ = ผลรวมของความถี่

N = ประชากรทั้งหมด

3. นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละโดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, 2528 : 61)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในข้อนั้น ๆ

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

4.1 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครู-
ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541
ได้ผลการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผลที่ได้จากการฝึกสอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

ตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
N = 68		
1. เพศ		
- ชาย	32	47.06
- หญิง	36	52.94
2. อายุ		
21 ปี	5	7.35
22 ปี	31	45.59
23 ปี	24	35.29
24 ปี	8	11.77

$\bar{X} = 22.55$ $SD = 1.00$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
N = 68		
3. คะแนนเฉลี่ยสะสม		
2.00 - 2.50	18	26.47
2.51 - 3.00	32	47.06
3.01 - 3.50	18	26.47
$\bar{X} = 2.77$ $SD = 0.33$		
4. สาขาที่กำลังศึกษาอยู่		
- เทคโนโลยีการผลิตพืช	15	22.06
- เทคโนโลยีการผลิตสัตว์	41	60.29
- อุตสาหกรรมเกษตร	12	17.65
5. วิธีเข้ามาศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม		
- โควตา	32	47.06
- สอบคัดเลือก	36	52.94
6. อาชีพบิดา		
- รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	19	27.94
- ทำการเกษตร	31	45.59
- รับจ้าง	6	8.82
- ธุรกิจส่วนตัว	3	4.41
- ค้าขาย	9	13.24
7. อาชีพมารดา		
- รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	10	14.71
- ทำการเกษตร	34	50.00
- รับจ้าง	6	8.82
- ธุรกิจส่วนตัว	5	7.35
- ค้าขาย	10	14.71
- ถึงแก่กรรม	3	4.41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 2 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 ส่วนใหญ่มีอายุ 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.59 คะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 47.06 นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่สาขาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 60.29 รองลงมาคือ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ร้อยละ 22.06 และสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ร้อยละ 17.65 ตามลำดับ การเข้ามาศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นแบบสอบคัดเลือกร้อยละ 52.94 และแบบโควตา ร้อยละ 47.06 บิคาประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 45.59 รองลงมาคือ รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 27.94 มารดาประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และค้าขาย จำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 14.71

ตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการฝึกสอน

ตารางที่ 3 สภาพการฝึกสอน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	N = 68	
1. จำนวนวิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอน		
- 1 วิชา	45	66.18
- 2 วิชา	20	29.41
- 3 วิชา	3	4.41
2. จำนวนคาบที่ได้รับมอบหมายให้สอนต่อสัปดาห์		
- 1- 3 คาบ	14	20.59
- 4 - 6 คาบ	24	35.29
- 7 - 9 คาบ	15	22.06
- 10 - 12 คาบ	14	20.59
- 13 - 15 คาบ	1	1.47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
N = 68		
3. วิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอนตรงกับสาขา		
ที่เรียน	47	69.12
- ตรง	21	30.88
- ไม่ตรง		
4. ระดับชั้นที่ได้รับมอบหมายให้สอน		
- ม.ต้น	34	50.00
- ม.ปลาย	6	8.82
- ม.ต้น และ ม.ปลาย	2	2.94
- ปวช.	13	19.12
- ปวส.	13	19.12
5. การเตรียมแผนการสอน		
- เตรียมเสร็จก่อนออกฝึกสอน	12	17.65
- เตรียมเสร็จช่วง 2 สัปดาห์แรก	40	58.82
- เตรียมเสร็จเมื่อกำหนดส่ง	16	23.53
6. การเตรียมการสอน		
- เตรียมล่วงหน้าทั้งหมด	13	19.12
- เตรียมล่วงหน้า 1 สัปดาห์	30	44.12
- เตรียมวันใดวันหนึ่งในรอบสัปดาห์	21	30.88
- เตรียมเสร็จก่อนสอน 1 ชั่วโมง	4	5.88

ตารางที่ 3 แสดงสภาพการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้สอน 1 วิชา คิดเป็นร้อยละ 66.18 รองลงมาคือ 2 วิชา คิดเป็นร้อยละ 29.41 และน้อยที่สุดคือ 3 วิชา คิดเป็นร้อยละ 4.41 ส่วนใหญ่สอนอยู่ระหว่าง 4-6 คาบ คิดเป็นร้อยละ 35.29 รองลงมาคือ 7-9 คาบ คิดเป็นร้อยละ 22.06 และน้อยที่สุดคือ 13-15 คาบ คิดเป็นร้อยละ 1.47 และวิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอนตรงกับสาขาที่เรียนเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 69.12 และส่วนใหญ่สอนระดับ ม.ต้น คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ปวช. และ ปวส. เป็นจำนวนเท่า ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 19.12 และน้อยที่สุดคือ ม.ต้น และม.ปลาย คิดเป็นร้อยละ 2.94 การเตรียมแผนการสอน เตรียมเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสร็จช่วง 2 สัปดาห์แรกเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 58.82 รองลงมาคือ เตรียมเสร็จเมื่อกำหนดส่ง คิดเป็นร้อยละ 23.53 และน้อยที่สุดคือ เตรียมเสร็จก่อนออกฝึกสอนคิดเป็นร้อยละ 17.65 การเตรียมการสอน ส่วนใหญ่เตรียมล่วงหน้า 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 44.12 รองลงมาคือเตรียมวันใดวันหนึ่งในรอบสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 30.88 และน้อยที่สุดคือ เตรียมเสร็จก่อนสอน 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 5.88

ตารางที่ 4 ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านการสอน

รายการ	ทพ.		ทส.		อก.		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน) N = 15	ร้อยละ*	จำนวน (คน) N = 41	ร้อยละ*	จำนวน (คน) N = 12	ร้อยละ*		
1. วิธีการสอนที่ใช้มากที่สุด								
ในภาคทฤษฎี								
- บรรยาย	9	19.23	20	29.41	10	14.70	39	57.35
- อธิบายประกอบการ สาธิต	6	8.82	19	27.95	2	2.94	27	39.71
- สาธิต	-	-	2	2.94	-	-	2	2.94
2. วิธีการสอนที่ใช้มากที่สุด								
ในภาคปฏิบัติ								
- บรรยาย	2	2.94	2	2.94	1	1.47	5	7.35
- อธิบายประกอบการ สาธิต	10	14.70	32	47.05	9	19.23	51	75.00
- สาธิต	3	4.4	7	10.29	2	2.95	12	17.65
3. ใช้วิธีการสอนแต่ละครั้ง								
เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา								
- เหมาะ	10	14.71	37	54.41	9	14.24	56	82.36
- ไม่เหมาะสม	5	7.35	4	5.88	3	4.41	12	17.64

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ทพ.		ทส.		อก.		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*		
	N = 15		N = 41		N = 12		N=68	
4. การใช้สื่อประกอบ								
การสอน								
- ทุกครั้ง	2	2.94	13	19.11	7	10.29	22	32.35
- เป็นบางครั้ง	13	19.12	28	41.18	5	7.35	46	67.65
5. ชนิดของสื่อการสอนที่ใช้								
ประกอบ								
- แผ่นใส	5	7.35	16	23.52	5	7.35	26	38.23
- ของจริง	13	19.11	32	47.05	10	14.70	55	80.88
- กระดานดำ	14	20.58	28	41.17	10	14.70	52	76.47
- สไลด์	4	5.88	12	17.64	2	2.94	18	26.47
- แผ่นชาร์ท	12	17.64	23	33.82	2	2.94	37	54.41
- เอกสารประกอบ	4	5.88	7	10.29	3	4.41	14	20.58
การสอน								
6. มีทักษะการสอนใหม่ ๆ								
เพิ่มขึ้น								
- ไม่มี	10	7.36	18	26.47	7	10.29	30	44.12
- มี	5	14.70	23	33.82	5	4.35	38	55.88
7. สามารถนำความรู้เกี่ยวกับ								
การทำแผนการสอน								
ไปแนะนำผู้ใช้								
- ได้แน่นอน	10	14.70	24	35.29	4	5.88	38	55.88
- ไม่ได้เลย	0	0.00	0	0.00	1	1.47	1	1.47
- ได้บ้าง	5	7.36	17	25.00	7	10.29	29	42.65

* คาร้อยละคิดจาก N = 68

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงผลที่ได้รับจากการฝึกสอนด้านการสอน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ และสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ส่วนใหญ่ทั้ง 3 สาขา ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายมากที่สุด ในภาคทฤษฎี คิดเป็นร้อยละ 19.23 , 29.41 และ 14.70 ตามลำดับ

วิธีสอนในภาคปฏิบัติ ทั้ง 3 สาขาใช้วิธีการสอนแบบอธิบายประกอบการสาธิตเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 14.70 , 47.05 และ 19.23 ตามลำดับ

การใช้วิธีการสอนแต่ละ ส่วนใหญ่นักศึกษาทั้ง 3 สาขา ใช้วิธีการสอนแต่ละครั้งเหมาะสมกับเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 14.71 , 54.41 และ 14.24 ตามลำดับ

การใช้สื่อประกอบการสอน นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ส่วนใหญ่ทั้ง 2 สาขา มีการใช้สื่อประกอบการสอนเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.12 และ 41.18 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ส่วนใหญ่มีการใช้สื่อประกอบการสอนทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.29

ชนิดของสื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอน นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืชส่วนใหญ่ใช้สื่อประเภทกระดานดำ คิดเป็นร้อยละ 20.58 นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์มีการใช้สื่อประเภทของจริงเป็นส่วนใหญ่อคิดเป็นร้อยละ 47.05 นักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตรมีการใช้สื่อประเภทของจริงและกระดานดำจำนวนเท่า ๆ กันคิดเป็นร้อยละ 14.70

ทักษะการสอนใหม่ ๆ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ทั้ง 2 สาขา มีการใช้ทักษะการสอนใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 14.70 และ 33.82 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษสาขาอุตสาหกรรมเกษตรส่วนใหญ่ไม่มีทักษะการสอนใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 10.29

สาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ส่วนใหญ่นักศึกษาทั้ง 2 สาขา สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการทำแผนการสอนไปแนะนำผู้อื่นได้แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 14.70 และ 35.29 ตามลำดับ นักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตรมีการนำความรู้เกี่ยวกับการทำแผนการสอนไปแนะนำผู้อื่นได้บ้าง เป็นส่วนใหญ่อคิดเป็นร้อยละ 10.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านการสอนเกี่ยวกับทักษะการสอน

รายการ	ทพ.		ทส.		อก.		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*		
	N = 15		N = 41		N = 12		N=68	
1. ทักษะการสอนด้านต่าง ๆ								
เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน								
นำเข้าสู่บทเรียน								
- มากขึ้น	13	19.11	30	44.11	10	14.70	53	77.94
- เท่าเดิม	2	2.94	11	16.18	2	2.94	15	22.06
ทักษะการบรรยาย								
- มากขึ้น	14	20.59	37	54.41	11	16.18	62	91.18
- เท่าเดิม	1	1.47	4	5.88	1	1.47	6	8.82
ทักษะการใช้กระดานดำ								
- มากขึ้น	12	17.65	32	47.06	6	8.82	50	73.53
- เท่าเดิม	3	4.41	9	13.23	6	8.82	18	26.47
ทักษะการใช้สื่ออุปกรณ์								
- มากขึ้น	14	20.58	35	51.47	10	14.70	59	86.76
- เท่าเดิม	1	1.47	6	8.83	2	2.94	9	13.24
ทักษะการควบคุมชั้นเรียน								
- มากขึ้น	14	20.54	39	57.35	10	14.71	63	92.65
- เท่าเดิม	1	1.47	2	2.94	2	2.94	5	7.35
ทักษะการใช้คำถาม								
- มากขึ้น	14	20.59	38	55.88	11	16.18	63	92.65
- เท่าเดิม	1	10.47	3	19.11	1	1.47	5	7.35

* คาร้อยละคิดจาก N = 68

ตารางที่ 5 แสดงผลที่ได้จากการฝึกสอน ด้านการสอนเกี่ยวกับทักษะการสอน จากการศึกษพบว่า นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ และสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่มีทักษะการสอนด้านการนำเข้าสู่บทเรียนมากขึ้น คิดเป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละ 19.11 , 44.11 และ 14.70 ตามลำดับ ทักษะการบรรยายมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20.59 , 54.41 และ 16.81 ตามลำดับ ทักษะการใช้กระดานดำ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ทั้ง 2 สาขาส่วนใหญ่มีทักษะการใช้กระดานดำมากขึ้น ร้อยละ 17.65 , 47.06 ตามลำดับ สาขาอุตสาหกรรมเกษตรมีทักษะการใช้กระดานดำมากขึ้นและเท่าเดิม จำนวนเท่ากัน คือร้อยละ 8.82 ทักษะการใช้สื่ออุปกรณ์ นักศึกษาทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่มีทักษะการใช้สื่ออุปกรณ์มากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 20.58 , 51.47 และ 14.70 ตามลำดับ มีทักษะการควบคุม ชั้นเรียนมากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 20.54 , 57.35 และ 14.71 ตามลำดับ และนักศึกษาทั้ง 3 สาขา มีทักษะการใช้คำถามมากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 20.59 , 55.88 และ 16.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านวิชาการ

รายการ	ทพ.		ทส.		อก.		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน) N = 15	ร้อยละ*	จำนวน (คน) N = 41	ร้อยละ*	จำนวน (คน) N = 12	ร้อยละ*		
1. ความรู้ด้านวิชาการใหม่ๆ								
ด้านทฤษฎี								
- เพิ่มขึ้น	14	20.59	36	52.94	10	14.71	60	88.24
- เท่าเดิม	1	1.47	5	7.35	2	2.94	8	11.76
ด้านปฏิบัติ								
- เพิ่มขึ้น	12	17.64	36	52.94	9	13.23	57	83.82
- เท่าเดิม	3	4.41	5	7.36	3	4.41	11	16.18
2. รูแหล่งคนควาด้านวิชาการ								
- เพิ่มขึ้น	13	19.12	39	57.35	11	16.18	63	92.65
- เท่าเดิม	2	2.94	2	2.94	1	1.47	5	7.35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ทพ.		ทส.		อก.		รวม	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*		
	(คน)		(คน)		(คน)			
	N = 15		N = 41		N = 12		N=68	
3. ความรู้ทางด้านวิชาการ								
เกษตรที่ได้รับก่อนออก								
ฝึกสอน สามารถนำไปใช้								
ในการฝึกสอน								
- มาก	8	11.76	22	32.35	6	8.82	36	52.94
- ปานกลาง	7	10.29	17	25.00	5	7.36	29	42.65
- น้อย	-	-	2	2.94	1	1.47	3	4.41
4. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้เป็นคนที่ชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม								
- มาก	8	11.76	19	27.94	7	10.29	34	50.00
- ปานกลาง	5	7.36	22	32.35	4	5.88	31	45.59
- น้อย	1	1.47	-	-	1	1.47	2	2.94
- ไม่ชอบ	1	1.47	-	-	-	-	1	1.47
5. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้มีแนวคิดที่จะศึกษาต่อ								
- ศึกษาต่อแน่นอน	1	1.47	6	8.82	4	5.88	11	16.18
- ศึกษาต่อถ้ามีโอกาส	13	19.11	34	50.00	6	8.82	53	77.94
- ไม่ศึกษาต่อเลย	1	1.47	1	1.47	2	2.94	4	5.88

* คำนวณร้อยละจาก N = 68

ตารางที่ 6 แสดงผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านวิชาการ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ และสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ส่วนใหญ่นักศึกษาทั้ง 3 สาขา มีความรู้ด้านทฤษฎีเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20.59 , 52.94 และ 14.71 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และด้านปฏิบัตินักศึกษาทั้ง 3 สาขามีความรู้เพิ่มขึ้นเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 17.64 , 52.94 และ 13.23 ตามลำดับ

นักศึกษาทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่รู้แหล่งค้นคว้าด้านวิชาการเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 19.12 , 57.35 และ 16.18 ตามลำดับ

นักศึกษาทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่นำความรู้ทางด้านวิชาการเกษตรที่ได้รับก่อนออกฝึกสอนสามารถนำไปใช้ในการฝึกสอนมากคิดเป็นร้อยละ 11.76 , 32.35 และ 8.82 ตามลำดับ

สาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช และสาขาอุตสาหกรรมเกษตรนักศึกษาทั้ง 2 สาขาส่วนใหญ่เป็นคนที่ชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมากคิดเป็นร้อยละ 11.76 และ 10.29 ตามลำดับ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ส่วนใหญ่เป็นคนที่ชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมปานกลางคิดเป็นร้อยละ 32.35

เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ และสาขาอุตสาหกรรมเกษตร นักศึกษาทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่มีแนวคิดที่จะศึกษาต่อถ้ามีโอกาสคิดเป็นร้อยละ 19.11 , 50.00 และ 8.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านคุณธรรมและความประพฤติ

รายการ	ทพ.		ทส.		อก.		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน) N = 15	ร้อยละ*	จำนวน (คน) N = 41	ร้อยละ*	จำนวน (คน) N = 12	ร้อยละ*		
1. จากการฝึกสอนทำให้มี							N=68	
ระเบียบวินัย								
- มากขึ้น	12	17.64	33	48.52	7	10.29	52	76.47
- ปานกลาง	3	4.41	8	11.77	4	5.88	15	22.06
- น้อย	-	-	-	-	1	1.47	1	1.47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	ทพ.		ทส.		อก.		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*		
	N = 15		N = 41		N = 12		N=68	
2. จากการศึกษาทำให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง								
- มากขึ้น	13	19.11	36	52.94	8	11.76	57	83.82
- ปานกลาง	2	2.94	5	7.36	3	4.41	10	14.71
- น้อย	-	-	-	-	1	1.47	1	1.47
3. จากการศึกษาทำให้คุณธรรมในด้านต่าง ๆ								
- มากขึ้น	11	16.17	33	48.52	7	10.29	51	75.00
- ปานกลาง	3	4.41	8	11.76	5	7.36	16	23.53
- น้อย	-	-	-	-	-	-	-	-
- ไม่มีเลย	1	1.47	-	-	-	-	1	1.47
4. รักและศรัทธาในอาชีพครู								
- มาก	6	8.82	19	27.94	8	11.77	33	48.53
- ปานกลาง	6	8.82	20	29.42	3	4.41	29	42.65
- น้อย	3	4.41	2	2.94	-	-	5	7.35
- ไม่มีเลย	-	-	-	-	1	1.74	1	1.47
5. เมื่อสิ้นสุดการศึกษาทำให้มีความคิดจะประกอบอาชีพครู								
- ประกอบแน่นอน	4	5.88	3	4.42	4	5.88	11	16.18
- ประกอบถ้ามีโอกาส	9	13.23	36	52.94	6	8.82	51	75.00
- ไม่ประกอบ	2	2.94	2	2.94	2	2.94	6	8.82

* คาร้อยละคิดจาก N = 68

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านคุณธรรมและความประพฤติ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ และสาขาอุตสาหกรรมเกษตร นักศึกษาทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่มีระเบียบวินัยมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 17.64 , 48.52 และ 16.29 ตามลำดับ

นักศึกษาทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 19.11 , 52.94 และ 11.76 ตามลำดับ

จากการฝึกสอนทำให้นักศึกษาทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่มีคุณธรรมในด้านต่าง ๆ มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 16.17 , 48.52 และ 10.29 ตามลำดับ

จากการฝึกสอนทำให้นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืชส่วนใหญ่มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูในระดับมากและปานกลางเท่า ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 8.82 นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ส่วนใหญ่มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูปานกลางคิดเป็นร้อยละ 29.42 นักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตรส่วนใหญ่มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูมากคิดเป็นร้อยละ 11.77

เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน ทำให้นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ และสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่มีความคิดที่จะประกอบอาชีพครูถ้ามีโอกาส คิดเป็นร้อยละ 13.23 , 52.94 และ 8.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านบุคลิกภาพ

รายการ	ทพ.		ทส.		อก.		รวม ร้อย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	ร้อยละ	ร้อยละ
	N = 15		N = 41		N = 12		N=68	
1. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำ ให้บุคลิกภาพเป็นอย่างไร								
- ตรงต่อเวลา	12	17.64	38	55.88	10	14.70	60	88.23
- มีความอดทน	14	20.58	37	54.51	10	14.70	61	89.76
- มีความรับผิดชอบ	12	17.64	36	52.94	10	14.70	58	85.29
- มีวินัย	8	11.76	29	42.64	5	7.35	42	61.76
- มีความขยัน	10	14.70	28	41.14	5	7.35	43	63.23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	ทพ.		ทส.		อก.		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ*		
	N = 15		N = 41		N = 12		N=68	
1. (ต่อ)								
- เมตตากรุณา	13	19.11	32	47.05	8	11.76	53	77.94
- ยุติธรรม	11	16.17	32	47.05	7	10.29	50	73.52
- มีความเป็นครู	1	1.47	2	2.94	2	2.94	5	7.35
2. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง								
- มากขึ้น	9	13.23	39	57.35	9	13.23	57	83.82
- ปานกลาง	5	7.36	2	2.94	2	2.94	9	13.24
- น้อยลง	1	1.47	-	-	1	1.47	2	2.94
3. การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น								
- มากขึ้น	8	11.77	32	47.06	7	10.29	47	69.12
- ปานกลาง	7	10.29	9	13.23	4	5.88	20	29.41
- น้อยลง	-	-	-	-	1	1.47	1	1.47
4. รู้จักแบ่งเวลา								
- ใช่	4	20.59	41	60.29	11	16.18	66	97.06
- ไม่ใช่	1	1.47	-	-	1	1.74	2	2.94
5. มีบุคลิกภาพในการเป็นครู								
- มากขึ้น	8	11.77	32	47.06	7	10.29	47	69.12
- น้อยลง	-	-	-	-	1	1.47	1	1.47
- ปานกลาง	7	10.29	9	13.23	4	5.88	20	29.41

* คาร้อยละคิดจาก N = 68

ตารางที่ 8 แสดงผลที่ได้จากการฝึกสอนด้านบุคลิกภาพ จากกาศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านความอดทน คิดเป็นร้อยละ 20.58 รองลงมาคือ เมตตากรุณาคิดเป็นร้อยละ 19.11 และน้อยที่สุดมีความเป็นครูกคิดเป็นร้อยละ 1.47 นักศึกษาสาขาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านความตรงต่อเวลาคิดเป็นร้อยละ 55.88 รองลงมาคือมีความอดทนร้อยละ 54.41 น้อยที่สุดคือมีความเป็นครูร้อยละ 2.94 นักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านความตรงต่อเวลา มีความอดทน และมีความรับผิดชอบซึ่งมีจำนวนเท่า ๆ กันคิดเป็นร้อยละ 14.70 รองลงมาคือ ความเมตตาครูร้อยละ 11.76 น้อยที่สุดมีความเป็นครูกคิดเป็นร้อยละ 2.94

เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนแล้ว นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ และสาขาอุตสาหกรรมเกษตรทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.23 , 57.35 และ 13.23 ตามลำดับ

ด้านการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นส่วนใหญ่ นักศึกษาทั้ง 3 สาขา มีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นดีมาก คิดเป็น ร้อยละ 11.77 , 47.06 และ 10.29 ตามลำดับ

ด้านการแบ่งเวลาส่วนใหญ่ นักศึกษาทั้ง 3 สาขา รู้จักการแบ่งเวลา คิดเป็นร้อยละ 20.59 , 60.29 และ 16.18 ตามลำดับ

นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ และสาขาอุตสาหกรรมเกษตรทั้ง 3 สาขาส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพในความเป็นครูมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.77 , 47.06 และ 10.29 ตามลำดับ

4.2 วิจารณ์ผล

ผลการวิจัยสภาพการฝึกสอนด้านการเตรียมตัวก่อนสอนพบว่า นักศึกษาฝึกสอนบางส่วนซึ่งน้อยมากมีการเตรียมการสอนก่อนสอน 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 5.88 อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาไม่มีเวลาว่างที่จะเตรียมการสอน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ คู่มือการฝึกสอน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (2541 : 6) ที่ได้กำหนด หน้าที่ของนักศึกษาฝึกสอนต่อการสอนไว้ว่าต้องมีการเตรียมการสอนก่อนเข้าสอน 1 สัปดาห์ เช่นเดียวกับ สุภาพ วาดเขียน (2523 : 44-45) ที่กล่าวว่า การเตรียมการสอนล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการสอน ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาต่อครู

ด้านการสอน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้วิธีการสอนแต่ละครั้งเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา คิดเป็นร้อยละ 82.26 ซึ่งสอดคล้องกับ สาโรช บัวศรี (2521 : 9) กล่าวถึง สมรรถภาพในการสอนของครูนั้น ต้องมีการใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับ ไกรนุช - สิริพูล (2531 : 23) ที่กล่าวไว้ว่า ครูควรมีความสามารถในด้านการสอน คือ ครูควรสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้น ๆ และมีความสามารถทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบต่าง ๆ การจัดงานกิจกรรม และบริการให้แก่นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านทักษะการสอน พบว่า ทักษะการสอนด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ยกเว้นทักษะการใช้ กระดานดำมีทักษะ (หลังจากการฝึกสอน) เพิ่มขึ้นน้อย อาจเนื่องมาจากนักศึกษาฝึกสอนมี ประสบการณ์น้อย และข้อจำกัดในด้านเวลาในแต่ละคาบเรียน ทำให้นักศึกษารีบเร่งในการสอน ส่งผลให้มีทักษะด้านการใช้กระดานดำเพิ่มขึ้นน้อย

ด้านวิชาการ จากการฝึกสอน นักศึกษารู้จักวิชาการใหม่ ๆ และรู้แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ เพิ่มขึ้น อาจเป็นเพราะว่า ในการสอนจำเป็นต้องหาเนื้อหาเพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน แต่จากการวิจัยพบว่า เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน มีการหาความรู้เพิ่มเติมน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ไกร- นุช ศิริพูล (2531 : 23) กล่าวว่า ครูอาจารย์ทุกคนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ ต้องมี การขวนขวายหาความรู้วิชาอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากวิชาที่สอนอยู่ และจะต้องหาความรู้เพิ่ม เต็มให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ผลจากการฝึกสอน ทำให้นักศึกษามีระเบียบวินัย มีความ รับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เพราะต้องรับผิดชอบการสอน และหน้าที่อื่น ๆ ที่ทางสถานศึกษา สอนมอบหมายให้ ซึ่งสอดคล้องกับ ยนต์ ชุ่มจิต (2531 : 104) ที่กล่าวว่า ครูดีมีคุณธรรม มีความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความระมัดระวังในการปฏิบัติทุกด้าน แต่หลังจากการฝึกสอนแล้วคุณธรรม ด้านความรักและความศรัทธาในอาชีพครู พบว่า ยังมีนักศึกษาบางส่วนซึ่งเป็นส่วนน้อยมีความรัก และศรัทธาในอาชีพครูน้อย เนื่องจากเวลาในการฝึกสอนมีน้อย เป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ซึ่งไม่มีเวลา ปรับตัวเองมากนัก จึงส่งผลให้มีเจตคติด้านความรักและศรัทธาในอาชีพครูน้อย

ด้านบุคลิกภาพ ผลจากการฝึกสอน นักศึกษาส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตน เอง การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การแบ่งเวลา และบุคลิกภาพในการเป็นครูเพิ่มขึ้น เนื่องจากช่วงเวลา ในการฝึกสอนจำเป็นต้องมีการปรับตัวเข้ากับสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ตลอดจนคณาจารย์และ นักเรียน อีกทั้งรู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสม

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษา และเมื่อศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การศึกษาเริ่มตั้งแต่การศึกษาค้นคว้าตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ นำมาสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แบบสอบถามเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร เมื่อได้แบบสอบถามครบแล้วจึงนำไปทดสอบความตรงของเนื้อหาด้วยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ และนำข้อบกพร่องต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับประชากร จำนวน 75 คน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งแบบสอบถามได้คืนมา 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.66 เมื่อได้แบบสอบถามมาแล้ว นำกลับมาหาความถี่ แล้วนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ได้ผลวิจัยดังนี้

1. สภาพทั่วไปของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 68 คน พบว่านักศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุประมาณ 22 ปี สาขาวิชาที่นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนคือ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาของนักศึกษาส่วนมาก พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 วิช้เข้ามาศึกษาต่อในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เป็นแบบสอบคัดเลือก และอาชีพของบิดา-มารดาของนักศึกษาส่วนมากจะประกอบอาชีพทำการเกษตร

2. สภาพการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้สอน 1 วิชา 4-5 คาบต่อสัปดาห์ วิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอนส่วนมากตรงกับสาขาวิชาที่เรียน นักศึกษาส่วนมากได้รับมอบหมายให้สอนในระดับ ม.ต้น และส่วนมากเตรียมแผนการสอนเสร็จช่วง 2 สัปดาห์แรก การเตรียมการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่เตรียมการสอนล่วงหน้า 1 สัปดาห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการสอน นักศึกษาส่วนมากเลือกใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ในการสอนภาคทฤษฎี และใช้วิธีสอนแบบอธิบายประกอบการสาธิต ในการสอนภาคปฏิบัติมีการเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ส่วนมากจะมีการนำสื่อการสอนมาประกอบ บางครั้งสื่อการสอนที่นำมาใช้มากที่สุดคือ สื่อการสอนประเภทของจริง ซึ่งส่วนใหญ่มีทักษะการสอนด้านต่าง ๆ มากขึ้น และส่วนมากที่จะนำความรู้เกี่ยวกับการทำแผนการสอนไปแนะนำผู้อื่นได้แน่นอน

ด้านวิชาการ พบว่า นักศึกษามีการนำความรู้ที่ได้รับก่อนออกฝึกสอนไปใช้ในการฝึกสอนเป็นมาก และมีความรู้ทางวิชาการด้านทฤษฎี และปฏิบัติเพิ่มขึ้น รู้แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น และนักศึกษาส่วนมากมีความคิดที่จะศึกษาต่อถ้ามีโอกาส

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่า นักศึกษาส่วนมากมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง และมีคุณธรรมต่าง ๆ มากขึ้น มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูมาก นักศึกษามีแนวคิดที่จะประกอบอาชีพครูถ้ามีโอกาส

ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีบุคลิกภาพด้านความตรงต่อเวลาเป็นส่วนใหญ่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นมากขึ้น สามารถแบ่งเวลาเป็น และมีบุคลิกภาพในการเป็นครูมากขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปปรับปรุง การฝึกสอนของนักศึกษา จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในเพื่อปรับปรุงการฝึกสอนของนักศึกษาดังนี้

1. ด้านการสอน ทางภาควิชาควรจัดให้นักศึกษาได้สอนตรงตามสาขาที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ และควรมีสื่อการสอนมาประกอบการสอนทุกครั้ง เพราะจะทำให้การสอนดำเนินไปด้วยดี
2. ด้านวิชาการ นักศึกษาควรมีการเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง และควรมีความแม่นยำในเนื้อหา รู้จักค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอ
3. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่สมควรอย่างยิ่งที่จะมีคุณธรรม และความประพฤติที่ดี นักศึกษาฝึกสอนจะต้องประพฤติตนให้ดี เป็นแบบอย่างของนักเรียน
4. ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาฝึกสอนทุกคนควรมีบุคลิกภาพที่ดีในทุกด้าน หากขาดด้านใดด้านหนึ่งหรือมีน้อยเกินไป ควรจะมีการฝึกฝน เพราะบุคลิกภาพจะเป็นสิ่งแรกที่ได้พบเห็นต่อสายตาของนักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการทำปัญหาพิเศษครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาภาควิชาอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากงานวิจัยครั้งนี้ เมื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนของคณะอันสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาปรับปรุงเกี่ยวกับการฝึกสอนต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กัลยาณี สุนทรภักดี. 2539. คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2541. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 41 น.

ไกรนุช ศิริพูล. 2531. ความเป็นครู. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 188 น.

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม, คณะ. 2541. ระเบียบครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่าด้วยการฝึกสอนตามหลักสูตรปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2541. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ธรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (อัครสำเนา)

จันทร์ตรีญา ปาวิเศษ. 2540. ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 51 น.

จิตรอารีย์ บุตรประเสริฐ. 2538. ความต้องการเกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษาฝึกสอนวิชาเกษตรที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา - พัฒนาการ. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์-เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร - ลาดกระบัง. 46 น.

ชนะ วันหนูน. มปป. การฝึกสอนเกษตร. โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัครสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิญ มณีรัตน์. 2517. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาการจัดการบริหาร โครงการเกษตรศิลป์ใน
โรงเรียนเกษตรกรรม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัครา)

บุญธรรม จิตรอนันต์. 2527. การวางโครงการสอนอาชีวศึกษา. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 213 น.

บุญเรียง ขจรศิลป์. 2529. สถิติการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : พิสิกส์เซ็นเตอร์การพิมพ์.
292 น.

ประคอง วรรณสุด. 2528. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
340 น.

เปลื้อง ณ นคร. 2519. พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 152 น.

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. 2523. การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 230 น.

มยุรี นนทปัทมคุลย์. 2518. ความคิดเห็นของครูสอนวิชาเกษตร และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องใน
ระดับสูงต่อการสอนวิชาเกษตรในวิทยาลัยสวนภูมิภาค. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญา-
โท. ภาควิชาอาชีวศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 137 น.

มานิต มานิตเจริญ. 2519. พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ร่วมสาสน์. 560 น.

ยงยุทธ์ กราพวงษ์. 2528. ปัญหาในการฝึกสอนของนักศึกษาสาขาครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร-
ลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 48 น.

ยนต์ ชุ่มจิต. 2531. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 306 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รมณีย์ อาภากริม. 2531. วิธีการสอนวิชาเกษตร. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 215 น.

ละเมียด ติมอักษร. 2514. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา. 326 น.

วัฒนา พัชราวณิช. 2527. บุคลิกภาพและการปรับตัว. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 251 น.

วิจุล กองแก้วกาเหรียญ. 2538. ปัญหาการฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และวิทยาลัยเกษตร-
กรรมของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. ปัญหาพิเศษ
ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี-
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 51 น.

ศศิธร สระทองคำ. 2531. คุณสมบัติของนิสิตฝึกสอนสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกษตร ตามความ
คิดเห็นของครู - อาจารย์ที่เลี้ยง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 69 น.

ศึกษาศาสตร์, คณะ. 2532. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน.
กรุงเทพฯ. (อัคราเนา)

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู. 2533. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา. 233 น.

สาโรช บัวศรี. 2521. จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : มปท. 189 น.

สุชา จันทร์เอม. 2524. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 215 น.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย สาขาศึกษาศาสตร์. 2532. เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์
วิชาชีพศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 1-8. กรุงเทพฯ : สุโขทัยธรรมมาธิราช. 360 น.

สุภาพ วาดเขียน. 2523. ทำอย่างไรนิสิตนักศึกษาจึงจะสอนได้ดี. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 226 น.

อบรม สนิทบาล และกุลชดี องค์ศิริพร. 2535. ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ. คู่มือฝึกสอน.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้
 ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการฝึกสอน
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแบบสอบถามในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนลงมือทำแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อ เพื่อที่จะได้นำคำตอบของท่านไปเป็นข้อมูลในการวิจัยได้
4. ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่าน และคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ

งานวิจัยครั้งนี้ จะสำเร็จลุล่วงไปได้ก็อาศัยความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริง

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

นางสาวขวัญฤดี ศรีกระทุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่เป็นความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมภาคเรียนที่ผ่านมา _____

4. สาขาที่กำลังศึกษาอยู่

() เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช () เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

() อุตสาหกรรมเกษตร

5. วิธีการที่เข้ามาศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

() โควต้า () สอบคัดเลือก

6. อาชีพของบิดา

() รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ

() ทำการเกษตร

() รับจ้าง

() อื่น ๆ โปรดระบุ _____

7. อาชีพของมารดา

() รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ

() ทำการเกษตร

() รับจ้าง

() อื่น ๆ โปรดระบุ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการฝึกสอน

คำแนะนำ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ของคำตอบที่เป็นจริง และเติมข้อความตามความคิดเห็นของท่าน

2.1 สภาพการฝึกสอน

1. วิชาที่ท่านได้รับมอบหมายให้สอนมีจำนวนเท่าใด

- () 1 วิชา () 3 วิชา
() 2 วิชา

2. ท่านได้รับมอบหมายให้สอน _____ คาบ / สัปดาห์

3. วิชาที่ท่านได้รับมอบหมายให้สอนตรงกับสาขาวิชาที่ท่านเรียนหรือไม่

- () ตรง () ไม่ตรง

- มีเหตุผลต่อการสอนวิชาของท่านอย่างไร (โปรดแสดงความคิดเห็น)

4. ท่านได้รับมอบหมายให้สอนในระดับใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น () ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
() ระดับ ปวช. () ระดับ ปวส.

5. ท่านมีวิธีการเตรียมแผนการสอนอย่างไร

- () เตรียมเสร็จก่อนออกฝึกสอน () เตรียมเสร็จช่วง 2 สัปดาห์แรก
() เตรียมเสร็จเมื่อกำหนดเวลาส่ง

6. ท่านมีวิธีการเตรียมการสอนอย่างไร

- () เตรียมล่วงหน้าทั้งหมด () เตรียมล่วงหน้า 1 สัปดาห์
() เตรียมวันใดวันหนึ่งในรอบสัปดาห์
() อื่น ๆ โปรดระบุ _____

2.2 ผลที่ได้จากการฝึกสอน

ก. ด้านการสอน

1. ท่านใช้วิธีการสอนแบบใดมากที่สุด ในภาคทฤษฎี

- () บรรยาย () แบบอธิบายประกอบการสาธิต
() สาธิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ท่านใช้วิธีการสอนแบบใดมากที่สุด ในภาคปฏิบัติ
- () บรรยาย () แบบอธิบายประกอบการสาธิต
- () สาธิต
3. ท่านใช้วิธีสอนในแต่ละครั้งได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอนเสมอใช่หรือไม่
- () เหมาะ
- () ไม่เหมาะ เพราะ _____
4. ท่านใช้สื่อการสอนมาประกอบทุกครั้งหรือไม่
- () ทุกครั้ง () เป็นบางครั้ง
- () ไม่ได้ใช้สื่อการสอน เพราะ _____
5. ท่านใช้สื่อการสอนประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () แผ่นใส () สไลด์
- () ของจริง () แผ่นชาร์จ
- () กระดานดำ () อื่น ๆ _____
6. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนแล้ว ทักษะในการสอนด้านต่าง ๆ ของท่านเป็นอย่างไร
- 3.1 ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน () มากขึ้น () เท่าเดิม
- 3.2 ทักษะการบรรยาย () มากขึ้น () เท่าเดิม
- 3.3 ทักษะการใช้กระดานดำ () มากขึ้น () เท่าเดิม
- 3.4 ทักษะการใช้สื่ออุปกรณ์ () มากขึ้น () เท่าเดิม
- 3.5 ทักษะการควบคุมชั้นเรียน () มากขึ้น () เท่าเดิม
- 3.6 ทักษะการใช้คำถาม () มากขึ้น () เท่าเดิม
7. ท่านมีทักษะการสอนใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นหรือไม่
- () ไม่มี () มี โปรดระบุทักษะ _____
8. ท่านสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการทำแผนการสอนไปแนะนำผู้อื่นได้หรือไม่
- () ได้นั่นเอง () ได้บ้าง
- () ไม่ได้เลย

ข. ด้านวิชาการ

1. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน ท่านมีความรู้ในด้านวิชาการเกษตรใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นหรือไม่
- 1.1 ด้านทฤษฎี () เพิ่มขึ้น () เท่าเดิม
- 1.2 ด้านปฏิบัติ () เพิ่มขึ้น () เท่าเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ท่านรู้แหล่งค้นคว้าด้านวิชาการเพิ่มขึ้นหรือไม่
- () เพิ่มขึ้น () เท่าเดิม
3. ความรู้ทางด้านวิชาการเกษตรที่ได้รับก่อนการออกฝึกสอนสามารถนำไปใช้ในการฝึกสอนได้มากเพียงใด
- () มาก () ปานกลาง
- () น้อย () ไม่ใช่เลย
4. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้ท่านเป็นคนที่ชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมากเพียงใด
- () มาก () ปานกลาง
- () น้อย () ไม่ชอบเลย
5. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้ท่านมีแนวคิดที่จะศึกษาต่อหรือไม่
- () ศึกษาต่อแน่นอน () ศึกษาต่อถ้ามีโอกาส
- () ไม่ศึกษาต่อเลย เพราะ _____

ค. ด้านคุณธรรม และความประพฤติ

1. จากการฝึกสอนทำให้ท่านมีระเบียบวินัยในระดับใด
- () มากขึ้น () ปานกลาง () น้อย
2. จากการฝึกสอนทำให้ท่านมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองในระดับใด
- () มากขึ้น () ปานกลาง () น้อย
3. จากการฝึกสอนทำให้ท่านเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ในต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด
- () มากขึ้น () ปานกลาง
- () น้อย () ไม่มีเลย
4. จากการฝึกสอน ทำให้ท่านมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูมากน้อยเพียงใด
- () มาก () ปานกลาง
- () น้อย () ไม่มีเลย
5. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน ท่านมีความคิดจากการประกอบอาชีพครูหรือไม่
- () ประกอบแน่นอน () ประกอบถ้ามีโอกาส
- () ไม่ประกอบ เพราะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. ด้านบุคลิกภาพ

1. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้บุคลิกภาพของท่านเป็นอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. เป็นคนตรงต่อเวลา
- 2. เป็นคนมีความอดทน
- 3. เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ
- 4. เป็นคนมีวินัย
- 5. เป็นคนมีความขยัน
- 6. เป็นคนเมตตาครูธรรมา
- 7. เป็นคนมีความยุติธรรม
- 8. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

2. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนท่านมีความเชื่อมั่นในตนเองมากน้อยเพียงใด

- มากขึ้น ปานกลาง น้อยลง

3. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้ท่านรู้จักการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ในระดับใด

- ดีมาก ปานกลาง ไม่ดีเลย

4. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้ท่านรู้จักแบ่งเวลาเป็นชั่วโมงหรือไม่

- ใช่ ไม่ใช่

5. เมื่อสิ้นสุดการฝึกสอนทำให้ท่านมีบุคลิกภาพในการเป็นครูมากน้อยเพียงใด

- มากขึ้น น้อยลง ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 2541 : 19)

**ระเบียบคุรุสภา
ว่าด้วยจรรยาบรรณครู
พ.ศ. 2539**

.....

โดยที่เห็นเป็นการสมควรให้มีการปรับปรุงระเบียบคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณครูและวินัยตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2526 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 (2) และมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาจึงวางระเบียบไว้เป็นจรรยาบรรณครู เพื่อเป็นหลักปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพครู

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครูและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4. กำหนดให้ครูมีจรรยาบรรณดังต่อไปนี้

- (1) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
- (2) ครูต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (3) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
- (4) ครูต้องไม่กระทำทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์
- (5) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์การปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ
- (6) ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อยู่เสมอ
- (7) ครูย่อมรักษาและศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู
- (8) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(9) ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและ
วัฒนธรรมไทย

ข้อ 5 ให้เลขาธิการคุรุสภารักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2539

(นายสุขวิช รังสิตพล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้